

במדינה

קיים רק שני רסיטאלים בישראל. הארץ פעל בקדחתנות. הוא מיהר למצוא גלופה של אויסטראך, הרפיס אותה בעמוד הראשון יחד עם הידיעה הסנסציונית. קולו של קימפוזיטור. למחרת ה' בוקר, כשהופיעו העיתונים, נוכח עורך הלילה לדעת כי השיג סקופ עצום — אף אחד משאר העיתונאים לא ידע על בואו של אויסטראך. אולם גם העורך לא ידע מה גדול היה הסקופ שלו. זה נתברר כע" בור שעות מעטות.

עיתונאים נרגשים ניסו למצוא את אויסטראך. הם צילצלו לשדה-התעופה, לבתי-המלון, לשגרירות הסובייטית (שענתה ב' לעג: "חפשו אותו בהארץ!"). איש לא שמע על בואו של אויסטראך.

עוד לפני הצהריים נאלצו אנשי הארץ להודות בפנים סמוקות שקרתה טעות מ' צערת. חקירה מערכתית גמרצת ניסתה ל' גלות איך קרה הדבר. אך עורך-הלילה נעלם מבלי להשאיר אחריו עקבות. רק בשעות המאוחרות של היום נמצא. הוא עמד על שלו: קולו של בוסקוביץ יזכר בשלפון. סיפור דומה, על נסיון למתיחה מוסיקלית דומה, נמסר גם ממערכת למרחב. אלא ששם הצליחה הטלפוניסטית לגלות את ה' דבר בעוד מועד.

כשניגשה מערכת הארץ להכין בדפוס את גליונה של יום המחרת, כבר היה ברור שנפלה קרבן למתיחה הסרת-תקדים ב' ישראל. השאלה שלא נתבררה: מי חיקה ב' צורה כה מוצלחת את קול הקומפוזיטור?

מדע

כמעט ישראלי

לפני שבועות מספר, כאשר נודעו תוצ' ארת חלוקת פרסי נובל למדע, יכול היה מדען ישראלי להיות אחד ממקבלי הפרס. אלא שישראל החמיצה הודמנות זו. ההודמנות החמצה עוד לפני כארבעים שנה, כאשר עילוי צעיר יליד יפו בן 13 עזב את הארץ, נסע ללמוד תורה בארצות-הברית. צבי אריה לדרברג, בן למשפחת סוחרים ארץ-ישראליים מטועפת, למד עד גיל 13 בישיבת הרב קוק בירושלים. בגיל זה נסע ללמוד בישיבה אמריקאית. בן 18 כבר הוסמך להיות רב בפילדלפיה. הוא חשב לחזור ארצה, אלא שהוצעה לו משרת רב בפילדלפיה, והאיש נשאר שם. כך איבדה ישראל איש מדע שזכה בפרס

רב צבי אריה לדרברג כשהאב סיפר על בנו —

נובל. כי לפני שבועות מספר זכה בנו של אותו צבי אריה לדרברג, הפרופסור האמריקאי קאי יהושע לדרברג, במחציתו של פרס נובל לרפואה, על מחקריו בשטח הגנטיקה. פרופסור יהושע לדרברג (33), מאוניברסיטת סייט ויסקונסין בארצות-הברית, מוגדר כי יום בעולם המדע כגנטיקאי הצעיר המבטיח ביותר בעולם. מחקריו בשטח זה הצליחו להביא למציאת דרך למניעת התפשטותה של מחלת הסרטן.

"כמה הוא תורם?" כאשר היה יהושע בן 8 הביאתהו אמו, בתו של הרב גולדבלום מחיפה, המשמשת כיום מורה לעברית בפילדלפיה, לבקר בארץ. ההורים חזרו מאז שוב לביקור. האם באה לפני ארבע שנים עם קבוצת מורים לעברית, ה'

(המשך מעמוד 6) מסוגל לרפא צרות כגון אלה. בימי המנדט היו קיימים בארץ בתי-דין רבניים פרטיים. רבני אגודת-ישראל, שלא הכירו ברבנות הציונית, קיימו בתי-דין כאלה בבתי-הם. אולם עם קום המדינה ה' ציונית חוסל נוהג פסול זה.

איש אחד ידע ליהנות משני העולמות. צבי פסח פראנק הוא מאז שנת 1920 חבר הרבנות הראשית ומקבל משכורת מידיה. באותה שעה ניהל גם בית-דין פרטי בביתו. השיטה היתה פשוטה: פראנק היה מעביר לביתו הפרטי את המשפטים שנראו לו, אך רשם אותם במשרד הרבנות הראשית. מנהל לשכת הרבנות בירושלים הוא, במקרה, שמואל תנחום פראנק, בנו אדום-הזקן של צבי אפרהימזקן. כך נשאר פראנק-האב בסדר מבחינה חוקית, ואילו הכנסותיו הצדדיות מן השיפוט הפרטי לא היו מבוטלות.

שתי סמכויות. עורך-הדין התל-אביבי שטיפל בפרשת הגט היה בקי במצב זה. בעוד תביעת-הגט נגד האשה הראשונה עוד היתה תלויה ועומדת, פנה אל הרב פראנק, ביקש ממנו היתר ללקוחו לשאת אשה שניה על פני אשתו הראשונה. הוא השיג היתר זה מבלי שהרבנים התל-אביביים, אשר דנו בתביעת-הגט, ידעו על כך.

אולם האשה הראשונה לא ישבה בחיבוק-ידיים. כשנודע לה על נשואי בעלה לאשתו השניה, הגיש פרקליטה תלונה למועצה ה' משפטית. טענתו: פניתו של חברו המלר מד לרב פראנק, מאחורי גבם של הרבנים התל-אביביים, פגעה במוסר המקצועי. כשנתכנסה המועצה המשפטית לדיון ב' תלונה, שמעה קודם כל חוות-דעת של יושב-הראש שלה, חיים כהן. דעתו של כהן: עורך-הדין נהג כשורה, כאשר השתמש בכל האמצעים המשפטיים שעמדו לרשותו. אולם הרב פראנק פגע במוסר המקצועי בטפלו בפרשה שהעסיקה בית-משפט רבני אחר. "למה לא תגיש משפט נגד פראנק?" רצה אחד החברים לדעת.

חיך כהן: "מסמכותי להגיש משפט, אך מסמכותי גם לא להגיש". הוא השתמש בסמכות השניה.

דרכי חיים

פרשת הגר

"ותלך ותשב לה מנגד, הרחק כ' מסחוי קשת, כי אמרה: אל אראה במות הילד. ותשב מנגד, ותשא את קולה ותבן...". (סיפור הגר, ברא' שית כ"א).

מעטים ידעו כי רבי שלמה פרידמן, ה' אדמו"ר מציוטקוב, נוטה למות. הרב ה' חסידי הקשיש (63), גבר גבה-קומה ומוזק, לקה במחלת-סרטן אנושה. רבים שבאו ל' בקרו, בבית התל-אביבי בו גר פעם המשרד רר שאול טשרניחובסקי, ידעו את האמת. הם ניסו להעלימה לא רק מפני הרב, אלא גם מפני אמו הזקנה (82), שגרה עמו. אולם האלמנה הזקנה הרגישה במשהו. לפני שבועיים ניגשה האשה, המשותקת ברגליה, אל רופא האדמו"ר, ד"ר שמואל לב, דרשה תשובה כנה על סיכויי בנה. תשובת הרופא: מצבו חמור מאוד. בשובה על שני קביה מביקור זה, נכנסה האשה לחדרה ושכבה במיטתה. כעבור ש'ע' תיים הוציאה את נשמתה. כשניגשו ה' חסידים לארון-הקודש הקטן, העשוי מכסף, שהיה בדרה, מצאו בו פתק. עליו כתבה הזקנה, בכתב-ידה, את הפסוק שוברי-הלב: "אל אראה במות הילד".

זה היה במוצאי שבת. האדמו"ר המלומד, יליד וינה, צאצא משפחת-האצילים מבית רוז'ין, הסתגר מאז בחדרו. כעבור יומיים, ביום השני בבוקר, הוציא את נשמתו.

עתונות

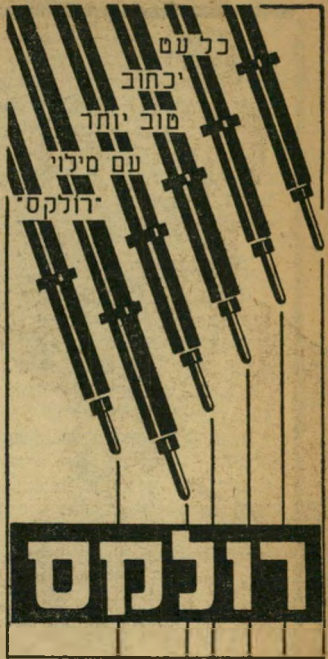
סקופ בלילה

עורך הלילה של הארץ קיבל את השיחה הטלפונית בדרך שיגרתית, אך התעורר מיד למשמע תוכנה. קולו של המבקר המוזיקאי של הארץ, אלכסנדר בוסקוביץ, הודיע לו כי הכנר הסובייטי דויד אויסטראך, מ' גדולי כנרי העולם, הגיע זה עתה לישראל. הוא ערך מסיבת-עיתונאים בלוד, ועומד ל'

• עליו אמר בשעתו אוסקר גרונוברג, הפרקליט המפורסם: "הופתעת לראות רבי חסידי עם זקן ופיאות המצטט את גתה, שילר וחינה במקורם."

20 סיגריות — 700 פרופה

לכבוד הנחלת ביהח"ר "קויק" א. נ.

במקרה נפל בחלקי פרס הנאמנות שלכם מבלי שידעתי שהדבר קיים. מגיע לי מכם באמת פרס הנאמנות. משום שאני משך כל השנים משתמשת בתוצרות שונות, אבל מיום שיצאה תוצרתכם לשוק הריני משתמשת בה בלבד ולא באחרת. כמו כן אני משמשת לכם בין כל ייודותי ומכרותי הרבות שופר תעמולה מרצון ובחנם.

באם יש ברצונכם להשתמש במכתבי זה כפרסום לתוצר' תכם, הריני נותנת לכם הרשאה זו בחפץ לב. אני מצהירה שנית שאיני מוצאת, לאחר נסיון של שנים, שום תוצרת דומה בטיבה לתוצרת "קויק" הן בטיבה והן בתוצאותיה.

בכבוד רב,
ורדה מוכנב,
רחוב רוטשילד 122,
פתח-תקוה.

קויק לכביסה לא מזיק

LONDON

למד אנגלית

המכללה העברית להשתלמות בכחב בפיקוחו של המכון הבריטי

ירושלים: רח' בני-יהודה 2
תל-אביב: רח' פינסקר 2
חיפה: רח' הבנקים 5

פנה עוד היום לקבל כל הפרטים על הוראה מזורזת בביתך!

סאו פאולו, ברזיל

גם בה חי ישראלי בניכר, והוא מנוי על "העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי, המספק לישראלי בניכר, דו"ח מלא ונאמן על המת' רחש במולדת, מדי שבוע.